

Cumela is de brancheorganisatie voor ondernemers in groen, grond en infra. Nederland telt ruim 3.250 cumelabedrijven en hier werken circa 60.000 betrokken vakmensen. Samen realiseren zij een sectoromzet van ruim acht miljard euro en investeren voortvarend in innovatief materieel. Cumela vertegenwoordigt zo'n 2000 lidbedrijven, waarvan ongeveer 1500 dagelijks bezig zijn met grondverzet in Nederland. Onze sector bezit 70% van alle graafmachines en voert hierbij opdrachten uit voor overheden, bedrijfsleven en particulieren.

Reactie op het verzamelbesluit bodem en water IenW 2026:

Opname van de toevoeging van het nieuwe onderdeel e aan artikel 4.1221, eerste lid, Bal; *[dat voor het begin van de activiteit gegevens en bescheiden moeten worden verstrekt over de ontgraving, aangeduid op een kaart en op een dwarsprofiel.]* heeft een onaanvaardbaar grote impact op administratieve lasten voor de cumelasector.

Het melden van graafwerkzaamheden is bij het opnemen van het BAL in de Omgevingswet toegevoegd als informatieplichtige activiteit. Belangrijk kenmerk daarbij is dat er géén automatische bescheiden mee hoeven worden verstuurd bij de melding in het DSO, juist om onnodig zware administratieve lasten te voorkomen. Het doen van verplichte graafmeldingen is al een enorme lastenverzwaring geweest in onze sector. De aan te houden termijn van zeven dagen is in de praktijk al bijna onwerkbaar. We krijgen veel signalen dat bedrijven handelingsverlegen zijn in het doen van deze meldingen, door bijvoorbeeld het ontbreken van actuele bodemdata.

Inschatting in plaats van feiten

Het maken van een dwarsprofiel is een wens van een aantal toezichthouders maar het zegt niks over de feitelijke uitvoering van graafwerk. Graafwerk is in de praktijk **altijd** anders dan op tekening. Immers, pas tijdens de werkzaamheden wordt de daadwerkelijke samenstelling van de bodem duidelijk. Het is vaak dus niet mogelijk om vooraf op de centimeter aan te geven hoe diep of in welk profiel er wordt gegraven. Bijvoorbeeld: het ontgraven van de teellaag om een cunet voor een kavelpad aan te leggen waarbij de teellaag varieert van 40 cm tot 70 cm. Wat moet de melder dan vooraf opnemen in het dwarsprofiel?

Bovendien is het onduidelijk welk probleem wordt opgelost met deze extra lastenverzwaring voor zowel ondernemers als toezichthouders. Zorgvuldig graven is al een zorgplicht die wij zeer serieus nemen. Het aanleveren van een dwarsprofiel dat altijd gebaseerd zal zijn op inschatting en niet op feiten, draagt hier niet aan bij. Het zal vooral discussies over een papieren werkelijkheid in de hand werken.

Discrepantie tussen de KLIC- en DSO-data

Het beoordelen van de impact op de sector van deze lastenverzwaring is vervolgens gedaan op basis van uitgangspunten die niet overeenkomen met de praktijk. Allereerst wordt uitgegaan van 6.500 graafmeldingen per jaar. Dat is echter niet reëel. Er worden jaarlijks ongeveer 1 miljoen KLIC-meldingen gedaan die betrekking hebben op grondroeren. De grote discrepantie tussen de KLIC- en DSO-data mag ons inziens niet genegeerd worden bij het bepalen van de uitgangspunten en dus het inschatten van de impact.

Extra kosten

In het grondverzet voor agrarische doeleinden, natuurbeheer, particuliere opdrachten, openbare ruimte, bermen en sloten is standaard geen tekening beschikbaar en voegt het maken hiervan ook niets toe. 95% van de bedrijven in de Cumelasector heeft bovendien geen CAD-tekenaar in dienst. Uitbesteding brengt extra tijd- en lastendruk met zich mee. Navraag leert dat het uitbesteden van dergelijk tekenwerk tussen de €75 en € 100 zal bedragen. Het bedrag van € 97.500 dat in het conceptbesluit wordt genoemd houdt ook geen rekening met de extra tijd die het uitvoeren van deze maatregel kost, bijvoorbeeld voor toelichting en communicatie met toezichthoudende instanties die ongetwijfeld nodig zal zijn.

4.6 Melding en gegevens en bescheiden voor opslaan, zeven, mechanisch ontwateren en samenvoegen van zonder bewerking herbruikbare grond of baggerspecie (paragraaf 2.6)

Het aan het begin van deze activiteit verstrekken van informatie wordt nu aangevuld met het toevoegen van een kaart over de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht. Hierbij wordt gesteld dat dit niet veel werk is omdat de kaart er in veel gevallen al is.

Reactie: het klopt inderdaad dat er in veel gevallen al een kaart is omdat deze aanwezig is in het bodemonderzoek van de betreffende partij die gemeld wordt. Het is echter niet zo dat in minder dan vijf minuten er een print van deze kaart gemaakt kan worden, apart opgeslagen en toegevoegd bij de melding. Dat kost aanzienlijk meer tijd en kost ook weer extra opslag van data omdat materiaal verdubbeld wordt. Daarbij wordt de locatie in DSO ingetekend bij start van de melding. Het is daarmee onzes inziens niet nodig om hier nog eens apart weer een kaart van bij te voegen. De locatie is bekend en aangeven bij de aanvraag doormiddel van adres en coördinaten. Daarmee is de locatie bekend en kan er gecontroleerd worden. Extra informatie genereren is niet nodig en voegt niets toe dan alleen maar laten.

De genoemde tijd voor het verstrekken van de informatie zou wat ons betreft minimaal naar 15 minuten moeten in plaats van < 5 min wat nu genoemd staat. Het doorzoeken van een rapport dan wel het zelf intekenen en genereren van een uploadbare versie kost minimaal 15 minuten. Realistisch is 15 tot 30 minuten.

Opname van de toevoeging in paragraaf 4.124 met het nieuwe artikel 4.1280a

[na het voltooien of beëindigen van de functionele toepassing, bedoeld in artikel 4.1269 Bal, in het kader waarvan grond of baggerspecie is toegepast, een aantal gegevens en bescheiden te verstrekken aan het bevoegd gezag].

Ook dit is ook een voorbeeld van onnodige extra administratieve lasten. Het leidt tot veel extra handelingen voor ondernemers en het is een opstapeling van regeldruk. Bevoegd gezag kan deze informatie nu ook al achteraf opvragen bij de toepasser (wat vaak voorkomt). Bovendien vrezen we de discussies wanneer er marginale verschillen ontstaan in de vooraf gemelde en de daadwerkelijk toegepaste hoeveelheid. Ook dit is vooraf meestal niet exact te bepalen.

De gegevens en bescheiden die gebruikt worden om de activiteit te melden bevatten in deze materie altijd een bepaalde mate van ruimte. Het is geen exacte wetenschap. Wanneer een AP04-keuring wordt uitgevoerd en het depot is ingemeten door een ter zake kundige betreft dit een gemeten inschatting. Het is niet mogelijk om handmatig een depot op de m3 of ton af precies in te meten. Ook een digitaal ingemeten depot heeft een bepaalde mate van onzekerheid. Denk b.v. eenvoudig aan het maaiveld waar wat hoogteverschillen in kunnen

zitten. Welke centimeters horen bij het depot en niet. Wat reken je precies mee en wat haalt de kraanmachinist ter plaatse weg of laat hij liggen? Er zijn geen contactmomenten meer tussen machinist en de bodemdeskundige waardoor er gedetailleerde afstemming is. Dat is niet haalbaar. Ook regen of droogte kan invloed hebben op de gemelde hoeveelheid in b.v. tonnen omdat het gewicht van het materiaal verschilt door het toe- of afgenomen vochtpercentage. Ook verdichting is van invloed bij het rijden per m³. Wanneer er niet de ruimte genomen wordt om te rekenen met een bepaalde marge (gangbaar is 25%) is het niet werkbaar. Ook het achteraf indienen van gegevens en bescheiden heft dit niet op.

Conclusie

Wij kunnen niet anders concluderen dan dat de invoering van deze extra verplichtingen geen toegevoegde waarde heeft en slechts leidt tot onnodige verzwaring van lasten- en regeldruk. Het staat op gespannen voet met het uitgangspunt van de Omgevingswet: Eenvoudiger, simpeler en beter. Het gaat ook in tegen de duidelijk uitgesproken intentie van het huidige kabinet om de regeldruk voor met name het mkb te verlichten.